

Na osnovu člana 86 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", br. 44/14, 47/15 i 40/16) i člana 32 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 4. maja 2017. godine, donio je

PRAVILNIK O PRAKTIČNOJ NASTAVI

Opšte odredbe

Član 1

Ovim pravilnikom uređuju se uslovi i način realizacije praktične nastave za studente Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Praktična nastava obavezna je za sve studente Univerziteta i predstavlja sastavni dio procesa nastave koji podrazumijeva praktičan rad u cilju sticanja praktičnih znanja, vještina i kompetencija za nesmetano uključivanje na tržište rada.

Osim ovog osnovnog cilja, praktična nastava:

- je obavezni dio nastavnog procesa za sticanje Bachelor diplome sa ishodom učenja koji je garant neposrednog uključivanja u proizvodne procese rada, primjenom konkretnog profesionalnog znanja i vještina;
- je obavezni dio nastavnog procesa za sticanje Master diplome sa ishodom učenja koji je garant sticanja specijalizovanih i naprednijih znanja i vještina, uz naučno-istraživačku i umjetničku-istraživačku aplikativnu komponentu;
- uopšte, utiče na zapošljavanje, konkurentnost na tržištu rada, nakon završetka studija;
- obezbjeđuje bolje veze između Univerziteta i privrede/javnog sektora i ostvarivanje dublje saradnje i evaluacije u dijelu koji se odnosi na zajednički rad na edukaciji studenata i unapređenju rezultata saradnje na polju razvoja ljudskih resursa, na polju inovativnosti i transfera znanja i tehnologija.

Član 3

Praktična nastava obavlja se u skladu sa nastavnim planom odgovarajućeg studijskog programa, a po posebnom programu praktične nastave, koji usvaja vijeće organizacione jedinice Univerziteta.

Član 4

Praktična znanja, vještine i kompetencije mogu se sticati u okviru nastavne i naučno-istraživačke infrastrukture Univerziteta, odnosno organizacione jedinice, ili kliničkim nastavnim bazama, ili praksom kod poslodavca u odgovarajućim privrednim subjektima, naučno-istraživačkim i kulturnim ustanovama i drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove propisane ovim pravilnikom.

Studenti mogu obavljati stručnu praksu, dijelom ili u cjelosti i u inostranstvu, preko programa mobilnosti, odnosno razmjene studenata, u skladu sa međuinstitucionalnim ugovorima.

Član 5

Svi izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Garancija za obavljanje praktične nastave

Član 6

Načini organizovanja i realizacije praktične nastave mogu biti različiti u zavisnosti od konkretnih nastavnih oblasti organizacionih jedinica.

Ukoliko se praktična nastava obavlja na Univerzitetu, organizaciona jedinica mora imati obezbijedene odgovarajuće prostorne i materijalne kapacitete.

Ukoliko se praktična nastava obavlja van Univerziteta – kod poslodavca - kriterijumi za određivanje mjesta realizacije su:

- područje djelatnosti poslodavca i sa njim povezana moguća područja obavljanja praktične nastave;
- kadrovska struktura koju je poslodavac spreman da stavi na raspolaganje za obavljanje praktične nastave,
- tehnička opremljenost poslodavca;
- stručne reference poslodavca u oblasti svog poslovanja.

Ukoliko se praktična nastava obavlja van Univerziteta – u kliničkim nastavnim bazama – baza za realizaciju praktične nastave može biti i druga zdravstvena ustanova koja ispunjava uslove propisane zakonom iz oblasti zdravstvene djelatnosti.

Vrednovanje praktične nastave

Član 7

Praktična nastava je dio ishoda učenja i opterećenja studenata, koja se vrednuje brojem bodova koji je uključen u ukupan broj ECTS kredita jednog semestra/akademske godine, odnosno u ukupan broj ECTS kredita pojedinačnog predmeta.

Raspored praktične nastave na pojedinim predmetima, odnosno godinama studija, određuje se u zavisnosti od prirode predmeta, planom organizacije praktične nastave koji usvaja vijeće organizacione jedinice Univerziteta.

Stečena znanja i vještine u praksi vrednuju se tokom ispitne provjere znanja.

Ukoliko se praktična nastava realizuje u okviru programa mobilnosti, u ugovoru o učenju za praktičnu nastavu (Learning Agreement) navodi se broj bodova ili drugi odgovarajući indikator (npr. broj sati) savladanih ishoda učenja.

Realizacija praktične nastave

Član 8

Međusobna prava i obaveze po osnovu realizacije praktične nastave van Univerziteta uređuju se odgovarajućim ugovorom o realizaciji praktične nastave u nastavnoj bazi, odnosno kod poslodavca. Ugovor iz stava 1 ovog člana je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 9

Za organizaciju praktične nastave zadužena je organizaciona jedinica.

Organizaciona jedinica se obavezuje da:

- a) donese Program praktične nastave;

- b) izvrši izbor poslodavca, prema tematskoj nastavnoj oblasti, kao i da predloži zdravstvene ustanove za nastavne baze;
- c) informiše studenta o njegovim obavezama i odgovornostima u toku praktične nastave, shodno Programu praktične nastave;
- d) da, prije početka praktične nastave, dostavi uput nastavnoj bazi, odnosno poslodavcu, popunjen od strane nadležne službe organizacione jedinice, kojim se student upućuje na obavljanje stručne prakse, sa preciznim identifikacionim podacima za svakog upućenog studenta;
- e) pruža potrebnu pomoć da se praktična nastava obavi na najcjelishodniji način;
- f) rješava probleme u sprovođenju praktične nastave;
- g) obezbijedi da predmetni nastavnik i voditelj stručne prakse, koji realizuju i vode praktičnu nastavu, vode odgovarajuću evidenciju i sačine Izvještaj koji se dostavlja studentskoj službi organizacione jedinice.

Student se obavezuje da u toku praktične nastave:

- a) svojim radom ne narušava radne procese, ne ugrožava imovinu i ugled nastavne baze, odnosno poslodavca;
- b) u svemu poštuje radnu etiku i pravila ponašanja u nastavnoj bazi, odnosno kod poslodavca, u suprotnom može se prekinuti dalje obavljanje stručne prakse, uz istovremeno obavještenje organizacionoj jedinici o činjenicama i razlozima koji su doveli do prekida;
- c) odgovara za eventualnu pričinjenu štetu koju je prouzrokovao nepažnjom ili svojom krivicom;
- d) čuva sve dostupne informacije i saznanja do kojih dođe tokom obavljanja stručne prakse, kao poverljive, u skladu sa propisima organizatora stručne prakse;
- e) poštuje sve propise koji se odnose na bezbjednost i zaštitu na radu.

Član 10

Nakon obavljene praktične nastave voditelj stručne prakse u nastavnoj bazi, odnosno kod poslodavca, dostavlja izvještaj o realizaciji praktične nastave.

Završne odredbe

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 03-1211

Podgorica, 4.5.2017. godine

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof. Radmila Vojvodić, rektor

**UGOVOR
O REALIZACIJI PRAKTIČNE NASTAVE
VAN UNIVERZITETA CRNE GORE (U NASTAVNOJ BAZI I KOD POSLODAVCA)**

Zaključen u _____, dana _____, _____.godine, između ugovornih strana:

1. Univerziteta Crne Gore - organizacione jedinice _____, sa sjedištem u _____, ul. _____, koju po ovlašćenju rektora zastupa dekan _____ (u daljem testu: organizaciona jedinica)
2. Nastavne baze/ Poslodavca _____, sa sjedištem u _____, ul. _____, PIB _____, koga zastupa _____ u svojstvu _____
3. Studenta _____, broj indeksa _____ (u daljem tekstu: student)
ime i prezime

I Uvodne odredbe

Član 1

- Praktična nastava predstavlja sastavni dio procesa nastave koji podrazumijeva praktičan rad studenata u cilju sticanja praktičnih znanja, vještina i kompetencija za nesmetano uključivanje na tržište rada, koji se obavlja u okviru nastavne i naučnoistraživačke infrastrukture Univerziteta Crne Gore, odnosno organizacione jedinice, ili kliničkim nastavnim bazama, ili praksom kod poslodavca u odgovarajućim privrednim subjektima, naučnoistraživačkim i kulturnim ustanovama i drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove po Pravilniku o praktičnoj nastavi.
- Ovaj oblik praktične nastave je obavezan za sve studente Univerziteta Crne Gore, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i aktima Univerziteta Crne Gore.
- Program praktične nastave obuhvata obuku predviđenu nastavnim planom i programom organizacione jedinice;
- Svi izrazi koji su u ovom ugovoru u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

II Predmet Ugovora

Član 2

Ovim ugovorom uređuju se međusobni odnosi ugovornih strana za obavljanje praktične nastave van Univerziteta Crne Gore (u nastavnim bazama i kod poslodavca), sa ciljem da student stekne praktična znanja, vještine i kompetencije koje odgovaraju profilu njegovih studija, za nesmetano uključivanje na tržište rada, u skladu sa Programom praktične nastave u predviđenom trajanju, koja će moći da primijeni u praksi.

Program iz stava 1 ovog člana ugovora predstavlja sastavni dio ovog ugovora.

Oblast iz koje će student obaviti stručnu praksu je _____.

Sa strane organizacione jedinice zadužena osoba za praktičnu nastavu je _____.

III Garancija

Član 3

Nastavna baza, odnosno poslodavac garantuje da ima sve resurse potrebne za uspješno i efikasno sprovođenje Programa praktične nastave, kao i da će u tom cilju, a u skladu sa odredbama ovog ugovora, ispuniti sve uslove i preduzimati odgovarajuće mjere potrebne za njegovo sprovođenje.

IV Obaveze ugovornih strana

Član 4

Organizaciona jedinica se obavezuje da:

- a) donese Program praktične nastave;
- b) izvrši izbor poslodavca, prema tematskoj nastavnoj oblasti, kao i da predloži zdravstvene ustanove za nastavne baze;
- c) informiše studenta o njegovim obavezama i odgovornostima u toku praktične nastave, shodno Programu praktične nastave;
- d) da, prije početka praktične nastave, dostavi uput nastavnoj bazi, odnosno poslodavcu, popunjen od strane nadležne službe organizacione jedinice, kojim se student upućuje na obavljanje stručne prakse, sa preciznim identifikacionim podacima za svakog upućenog studenta;
- e) pruža potrebnu pomoć da se praktična nastava obavi na najcjelishodniji način;
- f) rješava probleme u sprovođenju praktične nastave;
- g) obezbijedi da predmetni nastavnik i voditelj praktične nastave, koji realizuju i vode praktičnu nastavu, vode odgovarajuću evidenciju i sačine Izvještaj koji se dostavlja studentskoj službi organizacione jedinice.

Student se obavezuje da u toku stručne prakse:

- a) svojim radom ne narušava radne procese, ne ugrožava imovinu i ugled nastavne baze, odnosno poslodavca;
- b) u svemu poštuje radnu etiku i pravila ponašanja u nastavnoj bazi, odnosno kod poslodavca, u suprotnom može se prekinuti dalje obavljanje praktične nastave, uz istovremeno obavještenje organizacionoj jedinici o činjenicama i razlozima koji su doveli do prekida;
- c) odgovara za eventualnu pričinjenu štetu koju je prouzrokovao nepažnjom ili svojom krivicom;
- d) čuva sve dostupne informacije i saznanja do kojih dođe tokom obavljanja prakse, kao poverljive, u skladu sa propisima organizatora praktične nastave;
- e) poštuje sve propise koji se odnose na bezbjednost i zaštitu na radu.

Član 6

Nastavna baza/Poslodavac je u obavezi da:

- a) studentu omogući mjesto i uslove za sticanje praktičnih znanja i vještina, u skladu sa Programom praktične nastave i ovim ugovorom;
- b) imenuje voditelja stručne prakse, koji će saradivati sa predmetnim nastavnikom/saradnikom sa organizacione jedinice u vezi sa realizacijom Programa praktične nastave;
- c) na kraju stručne prakse, voditelj stručne prakse dostavi organizacionoj jedinici izvještaj o realizaciji stručne prakse;

- d) studentu obezbjedi zaštitu zdravlja na radu, u skladu sa zakonom i svojim opštim aktima, kojima se utvrđuju mjere zaštite zaposlenih;
- e) ako u bilo kom trenutku, iz bilo kog razloga, voditelj stručne prakse više nije u mogućnosti da nastavi da obavlja svoje aktivnosti u skladu sa ovim ugovorom, o tome neodložno obavijesti organizacionu jedinicu, koji treba da se saglasi sa prijedlogom o određivanju novog voditelja stručne prakse, koga je isti dužan da odredi u roku od ___ dana. Ako iz opravdanih razloga predloženi novi voditelj stručne prakse nije prihvatljiv za organizacionu jedinicu, što je organizaciona jedinica obavezna da obrazloži, isti može raskinuti ovaj ugovor sa raskidnim rokom od ___ dana. U tom slučaju, organizaciona jedinica će obezbijediti da započeti Program praktične nastave sprovede do kraja u drugoj nastavnoj bazi, odnosno kod drugog poslodavca.

V Finansiranje praktične nastave

Član 7

Ugovorne strane su saglasne da realizacija Programa praktične nastave ne zahtijeva finansijsku ili bilo koju drugu nadoknadu između ugovornih strana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u finansiranju materijalno-tehničkih uslova za ostvarivanje praktične nastave studenata u kliničkim nastavnim bazama, organizaciona jedinica može participirati u skladu sa svojim mogućnostima.

VI Trajanje i prestanak važenja Ugovora

Član 8

Ovaj ugovor stupa na snagu danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjivaće se od dana kada student započne sa obavljanjem praktične nastave i važi do _____.

Ugovorne strane mogu se dogovoriti o produženju roka važenja i to zaključenjem aneksa ovog ugovora najkasnije _____ dana prije isteka roka važenja.

Član 9

Svaka ugovorna strana može jednostrano raskinuti ovaj ugovor u slučaju da druga ugovorna strana ne izvršava ili grubo krši bilo koju od svojih ugovornih obaveza ili je nastupila nemogućnost izvršenja obaveza usljed okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti u trenutku zaključenja ovog ugovora.

Ugovor se raskida slanjem pisane izjave o raskidu, pri čemu se Ugovor smatra raskinutim po isteku roka od ___ dana od dana prijema izjave, osim ukoliko ta ugovorna strana u tom dodatnom roku ispuni svoju ugovornu obavezu, odnosno otkloni prethodno izvršenu povredu Ugovora.

VII Rješavanje sporova

Član 10

Ugovorne strane će rješavati sporne odnose u primjeni ovog ugovora prvenstveno mirnim putem, međusobnim pregovaranjem, a ukoliko to nije moguće ugovara se nadležnost stvarno nadležnog suda u Podgorici.

VIII Izmjene i dopune Ugovora

Član 11

Izmjene i dopune ovog ugovora vrše se u formi aneksa, zaključivanjem od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana.

XI Završne odredbe

Član 12

Ovaj ugovor je sastavljen u šest (6) istovjetnih primjerka, po dva (2) za svaku ugovornu stranu.

za organizacionu jedinicu

za nastavnu bazu/poslodavca

Student

Na osnovu člana 21 stav 2 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na prijedlog Vijeća Medicinskog fakulteta, na sjednici održanoj 04. maja 2017. godine, donio je

**ODLUKU
O ODREĐIVANJU NASTAVNE BAZE MEDICINSKOG FAKULTETA**

Član 1

Zdravstvene ustanove: Klinički centar Crne Gore, Institut za javno zdravlje, Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „dr Simo Milošević“ AD, Igalo i JZU Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr Jovan Bulajić“ u Brezoviku, određuju se za nastavne baze Medicinskog fakulteta.

Član 2

Klinički centar, kao nastavna baza, obavlja naučnoistraživačku i nastavnu djelatnost za oblast kliničkih grana medicine, odnosno stomatologije, u skladu sa zakonom.

Institut za javno zdravlje je nastavna baza Medicinskog fakulteta za oblast preventivnih i kliničkih grana medicine, organizuje dodiplomsku i postdiplomsku edukaciju iz javnozdravstvenih disciplina, kao i aktivnosti kontinuirane edukacije iz drugih oblasti zdravstvene zaštite, u skladu sa zakonom.

Institut za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „dr Simo Milošević“ AD, Igalo i JZU Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr Jovan Bulajić“ u Brezoviku, kao nastavne baze, obavljaju naučnoistraživačku i nastavnu djelatnost, za oblast kliničkih grana medicine, u skladu sa zakonom.

Član 3

Medicinski fakultet, ukoliko to zahtijeva organizacija praktične nastave, može odrediti i drugu zdravstvenu ustanovu (JZU Specijalna bolnica za ortopediju, neurohirurgiju i neurologiju “Vaso Čuković” – Risan, Agencija za lijekove i medicinska sredstva, ambulanta, laboratorija, dom zdravlja, i dr.) da bude baza za realizaciju praktične nastave.

Član 4

Međusobna prava i obaveze između Univerziteta Crne Gore i nastavne baze uređuju se ugovorom, koji po ovlaštenju rektora zaključuje dekan Medicinskog fakulteta.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-1212
Podgorica, 04.05.2017. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK

Prof. Radmila Vojvodić, rektor